

Bilişim Etiği Giriş

H. Turgut Uyar

2004-2015

1

Lisans

© 2004-2015 H. Turgut Uyar

You are free to:

- Share – copy and redistribute the material in any medium or format
- Adapt – remix, transform, and build upon the material

Under the following terms:

- Attribution – You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
- NonCommercial – You may not use the material for commercial purposes.
- ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

For more information:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Read the full license:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode>

2

Konular

1. Teknolojinin Etkileri
2. Bilişim Teknolojisi
3. Yöntem

3

Teknolojinin Etkileri

- her yeni teknolojinin getirdikleri ve götürdükleri oluyor
- değişik boyutlarda
- örnekler
 - nükleer enerji
 - akıllı karayolları
 - aerosol kutuları

4

Politika Boşlukları

- her ilerlemede politika boşlukları oluşuyor
- yeni ahlaki değerlendirme gerek
- sakıncalar azaltılmalı
- gerekirse o teknolojiye vazgeçilebilir

5

Politika Boşlukları

- oluşan boşluklar nasıl doldurulacak?
- yasalar
- kurum politikaları
- kişisel ilkeler

6

Bilişim Teknolojisinin Etkileri

▪ getirdikleri	▪ götördükleri
▪ iletişim	▪ mahremiyet
▪ tıp uygulamaları	▪ suç işlemenin kolaylaşması
▪ uzay araştırmaları	▪ yabancılaşma
▪ ...	▪ ...

7

Bilişim Sorunları

- sorunlar yeni mi?
- **yeni değil**
 - gerçek dünyada karşılıkları var: dolandırıcılık
 - gerçek dünyada benzerleri var: yazılım kopyalama → kitap kopyalama
- **yeni**
 - bilişim teknolojisi olmadan yapılamaz
 - gerçek dünyadaki riskler ve kısıtlamalar yok

8

Bilişim Sorunları

- doğası yeni olmasa bile:
 - ölçeğin büyüklüğü
 - bilginin gücü
 - bilginin kalıcılığı
 - teknolojinin güvenilmezliği

9

Bilginin Gücü

http://www.usatoday.com/news/washington/2007-11-06-watchlist_N.htm

- ABD terör gözetim listesi (2007)
- 15,000 kişi isim benzerliği nedeniyle listede
- Havayollarını kullanamıyorlar

10

Bilginin Kalıcılığı

Police ordered to delete records

Four police forces have been ordered to delete criminal records dating back decades because they are "no longer relevant".

The Information Commissioner told West Midlands, Humberside, Northumbria and Staffordshire forces their records on four people breached data protection.

The individuals complained to the commissioner after their history showed up in checks when they went for jobs.

Each force is appealing against the ruling.

The Association for Chief Police Officers (ACPO) said it was "regrettable" the commissioner had decided to make the cases public while they were being appealed against.

The old records turned up when the individuals applied for jobs

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/7072241.stm

11

Teknolojinin Güvenilmezliği

<http://www.msnbc.msn.com/id/23378093/>

- ABD devlet kayıtları (2008)
- onbinlerce kişi yaşadıkları halde kayıtlarda ölü görünüyor
- vergi iadelerini alamıyorlar

12

Gelenekçi Yöntem

- var olan ilkeleri yeni sorunlara uyarlayalım
- yazılım → kitap, film, . . .
- iletişim → yüzyüze, telefon, basın, . . .

13

Gelenekçi Yöntem

- kavramları eşleştirmek zor olabilir
- yazılım neye benzer?
 - kitap, film → telif
 - ilaç → patent
 - Coca-Cola'nın formülü → ticari sır

14

Gelenekçi Yöntemin Eleştirisi

- teknolojinin getirdiği olanakları kullanmıyor
- geçmişin hatalarını kopyalıyor
- katı olunmaması kaydıyla iyi bir başlangıç noktası

15

Kaynaklar

Okunacak: Tavani

- Chapter 1: Introduction to Cyberethics

16